

Referat despre medicina si cunostiintele stiintifice ale evreilor - a doua parte

In cadrul culturii ebraice, in care rolul stiintei teoretice a fost aproape nul, n-au lipsit totusi anumite cunostinte de ordin practic. Unele supravietu iau din epoca tribala; majoritatea inasa erau de origine babiloniana si, in special, provenind din surse grecesti si elenistice. Cunostintele relative la calendar, stabilit in functie de ritmul anotimpurilor, presupuneau cunoasterea unor date fixe, legate de muncile agricole si de practicile cultului. Zi de sar batoare era a saptea zi a saptamanii, simbata, singura zi la evrei care avea un nume: sabat.

Cronologia era stabilita in functie de anumite evenimente, ramase in memoria poporului; sau, in mod regulat, de anul mortii unui rege. Foloseau sistemul de notare zecimal, ramas din epoca tribala (sugerat de numarul degetelor de la ambele miini), dar si sistemul babilonian sexagesimal. Data fiind lipsa de interes a evreilor pentru matematica (nu cunosteau mate-maticile abstracte, n-au creat si nici nu posedau opere sistematice de stiinte sau de filosofic), nici sistemul lor metrologic nu era avansat.

Matematicile evreilor n-au depasit un stadiu elementar din cauza fie a dezinteresului lor pentru rationamentul matematic abstract, fie a lipsei unui sistem zecimal (sistemul rabinic era alfabetic: un numar era notat cu o litera, iar numerele mari erau formate printr-o combinatie de litere). Cunostintele lor derivau din traditiile stiintifice mesopotamiene si grecesti dar mai ales din aproximatii practice. Erau in posesia unor anumite instrumente si tehnici de masurare (de pilda, a inaltimei unui obiect dupa umbra lui).

In textele biblice nu se face nici o mentiune privind cunostintele de astro nomie. Vechii evrei n-au studiat stelele si planetele (ca babilonienii, egiptenii sau grecii), de teama de a nu cadea in idolatrie: "Ca nu cumva sa ridici ochii spre cer si sa vezi soarele, luna, stelele (...) sa te lasi ispitit si sa te inchini si sa slujesti acestor fapturi" (Deuter., IV, 19). Aveau totusi cunostintele astronomice de baza, necesare fixarii datelor diverselor sarbatori si festivitati.

In Bibliu nu se gaseste o mentiune explicita nici despre astrologie desi sunt amintiti prezicatorii si "tilcutorii de semne"(vd. Leviticul, XIX, 26; Deuter., XVIII, 10). Dar profetii erau la curent cu practicile astrologice din Babilon (vd. Isaia, XLVII, 13; Ieremia, X, 2); iar Iosephus Flavius confirma ca astrologia in care vor crede si inteleptii Talmudului, in sec. V e.n.) era raspandita la evrei. Raspandita pare sa fi fost din moment ce Talmudul o condamna si practica alchimi; in manuscrisele grecesti antice con tinand liste de opere de alchimie, un numar de asemenea scrieri sint atribuite lui Moise. Dar suma cunostintelor stiintifice ale vechilor evrei o vom ga si-o cum se va vedea mai jos in Talmud.